

KESTÄVÄ LIIKKUMINEN

Tällä rastilla pohdimme koulumatkoja ja eri tapoja liikkua. Kestävä liikkuminen on ympäristö- ja ilmastoystävällistä, turvallista, taloudellista, sujuvaa ja myös hyväksi terveydelle. Liikennettä kehitetään koko ajan kestävämmäksi ja turvallisemmaksi erilaisilla ratkaisuilla. Esimerkiksi sujuvaa pyöräilyä varten tarvitaan hyviä pyöräkaistoja, parkkitiloja ja pyöräteiden talvikunnossapitoa.

1. Miten kouluun voi kulkea ympäristöystävällisesti?

2. Muistelkaa koulumatkanne reittiä. Onko pyöräteissä ja jalkakäytävissä jotain parannettavaa?

3. Onko koulun lähellä tapahtunut vaaratilanteita liikenteessä? Miten ne olisi voitu estää?

4. Omia ajatuksia ja ideoita kestävän liikkumisen edistämiseksi koulussa:

LUONNON MONIMUOTOISUUS

Luonnon monimuotoisuus tarkoittaa eläin- ja kasvilajien ja erilaisten elinympäristöjen kirjoa.

Erilaiset elinympäristöt tarjoavat kasveille ja eläimille hyviä paikkoja kasvaa ja asua.

Monimuotoisuutta on tärkeä vaalia, sillä se on kuin luonnon vastustuskyky. Lajien runsaus auttaa luontoa sopeutumaan muuttuviin olosuhteisiin, kuten ilmastonmuutokseen. Kaikki luonto, mitä näet ympärilläsi, on osa luonnon monimuotoisuutta: metsät, katujen varrella kasvavat voikukat sekä ötökät ja metsän eläimet. Tällä rastilla pohditaan, miten luonnon monimuotoisuus näkyy koulun pihalla ja mitä sen eteen voidaan tehdä.

1. Tehdäänkö koulussa yhteisiä retkiä luontoon? Mikä luontoretkissä on parasta?

2. Miten luonto näkyy koulun pihalla tai sen ympärillä?

3. Miten luontoa ja eri lajeja voisi lisätä koulun pihalla?

4. Omia ajatuksia ja ideoita, mitä luonnon hyväksi voi tehdä:

KOULUN PIHA JA VIIHTYISYYS

Tällä rastilla tarkkailemme koulun pihaa. Viihtyisällä pihalla on mukavaa ja turvallista viettää välituntia, liikkua, pelata ja viettää aikaa yhdessä.

1. Mitkä ovat teidän lempipaikkanne pihalla? Miksi?

2. Miten koulun pihaa voisi parantaa?

3. Suunnitelkaa yhdessä unelmien välitunti. Mitä välitunnilla tehdään ja mitä asioita siihen tarvitaan? Piirrä ja kirjoita.

4. Muita ajatuksia ja ideoita:

Ruoka on yksi suurimmista ympäristökuormittajista, sillä ruoan tuottamiseen tarvitaan paljon vettä, ravinteita ja energiaa. Voimme huolehtia ympäristöstä syömällä enemmän kasvisruokaa ja vähentämällä sen roskeen heittämistä. Kun ruoka päätyy roskeeseen, samalla roskeeseen päätyy ruoan kasvattamiseen ja kuljettamiseen käytetty työ, vesi ja energia. Siksi ruoan arvostus onkin niin tärkeää! Kouluruoka myös auttaa oppilaita jaksamaan ja keskittymään läpi koulupäivän.

1. Mitkä ovat lempiruokanne koulussa? Minkälaisia kasvisruokia haluaisitte lisää ruokalistalle?

2. Listatkaa syitä, miksi olette heittäneet ruokaa roskeeseen koulussa. Mitä voisi tehdä, että ruokaa ei heitettäisi roskeeseen?

3. Miten kouluruokailusta voitaisiin tehdä mukavampi?

4. Omia ajatuksia ja ideoita miten oppilaita voisi innostaa syömään lisää kasviksia:

ENERGIA

Energia liittyy kaikkeen mitä teemme ja se on välttämätöntä myös koulussa valoa, lämpöä ja sähkölaitteita varten. Käyttämällä energiaa säästeliäästi ja suosimalla uusiutuvaa energiaa, kuten aurinkovoimaa tai tuulienergiaa, voimme hillitä ilmastonmuutosta yhdessä. Tällä rastilla pohdimme, mihin energiaa kuluu koulussa ja miten voimme käyttää sitä viisaammin.

1. Mitä sähköllä toimivia laitteita löytyy a. luokassa b. liikuntasalissa c. ruokalassa?

2. Mitä sähköllä toimivia laitteita käytätte koulupäivän aikana?

3. Miten koulussa ohjeistetaan säästämään energiaa?

4. Omia ideoita ja ajatuksia, miten koulussa voidaan säästää energiaa:

Vesi on elämän elinehto, eli jokainen olento tarvitsee sitä elääkseen. Suomessa ei ole pulaa vedestä, joten miksi sen käyttöä tuleekaan säästää? Jotta saamme puhdasta vettä hanasta, sitä täytyy kuljettaa, puhdistaa, käsitellä ja lämmittää. Tämä kuluttaa energiaa ja lisäksi käsittelyyn tarvitaan puhdistuskemikaaleja. Tällä rastilla pohdimme koulun vedenkäyttöä. Pienet muutokset koulun arjessa voivat säästää vettä, ympäristöä ja rahaa.

1. Mihin vettä käytetään koulussa?

2. Kumpi maksaa enemmän, kuuma vai kylmä vesi? Miksi?

3. Onko väliä, jos hana tai WC-pytty vuotaa koulussa? Kenelle siitä voi kertoa?

4. Omia ideoita ja ajatuksia, miten koulussa voidaan säästää vettä:

KIERRÄTYS JA JÄTEHUOLTO

Ympäristön kannalta tärkeintä on, että yritämme vähentää roskien syntymistä ostamalla vain tarpeeseen, korjaamalla ja käyttämällä tavaraa niin pitkään kuin mahdollista. Toimiva kierrätys ja jätehuolto ohjaa luonnonvarojen viisasta käyttöä ja varmistaa, ettei jäte aiheuta vaaraa ympäristölle tai terveydelle. Kun koulupäivän aikana syntyy roskaa kuten paperia, muovipakkauksia, ruoan tähteitä ja joskus laitteetkin menevät rikki, on tärkeää lajitella jätteet oikein kierrätykseen. Kierrätys säästää maapallon luonnonvaroja, kun materiaalia voidaan käyttää uudelleen.

1. Mitä roskia luokkahuoneissa lajitellaan erikseen? Millaiset ohjeet koulussa on lajitteluun?

2. Miltä koulun alue näyttäisi, jos kukaan ei tyhjentäisi roska-astioita ja roska-autot eivät hakisi jätteitä pois? Kirjoita tai piirrä.

3. Miten roskaamista voisi vähentää koulun alueella?

4. Omia ideoita ja ajatuksia miten kierrätystä voisi parantaa koulussa:

VAIKUTTAMINEN KOULUSSA

Koulussa voidaan helpottaa ja tukea oppilaiden ja opettajien kestäviä valintoja. Tällä rastilla pohdimme, miten koulun toimintaan voisi itse vaikuttaa, jotta ilmasto- ja kestävyysasiat voisivat näkyä koulussa enemmän. Kasvisruoka kouluruokalassa ja kotitaloustunneilla, kierrätysmahdollisuuksien lisääminen ja sähkön säästäminen ovat esimerkkejä asioista, joita voi itse pyrkiä edistämään omassa kouluympäristössään.

1. Mikä on oppilaskunnan hallitus ja mitä se tekee?

2. Mitkä olisivat kivoimmat tavat jakaa omia ideoita ja mielipiteitä koululle?

3. Miksi on tärkeää, että oppilaat voivat jakaa ajatuksiaan kouluun liittyvistä asioista?

4. Omia ideoita ja ajatuksia miten koulun asioihin voi vaikuttaa:

